Suvestinė redakcija nuo 2013-06-13 iki 2014-06-27

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. 67-3394, i. k. 1121100NUTA00000665

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
N U T A R I M A S

DĖL VALSTYBĖS TURTINIŲ IR NETURTINIŲ TEISIŲ ĮGYVENDINIMO VALSTYBĖS VALDOMOSE ĮMONĖSE TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2012 m. birželio 6 d. Nr. 665
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo (Žin., 1994, Nr. 43-772; 1999, Nr. 41(1)-1131; 2010, Nr. 71-3541) 22 straipsnio 5 punktu ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo (Žin., 1998, Nr. 54-1492; 2002, Nr. 60-2412; 2006, Nr. 87-3397) 19^1 straipsniu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti pridedamą Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašą (toliau – Aprašas).

2. Nustatyti, kad:

2.1. Aprašo nuostatos yra privalomojo pobūdžio ir jų privalo laikytis visos valstybės įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos, akcinių bendrovių ir uždarųjų akcinių bendrovių, kuriose valstybei nuosavybės teise priklauso akcijų, suteikiančių daugiau kaip 1/2 visų balsų šių bendrovių visuotiniuose akcininkų susirinkimuose (toliau – valstybės valdomos bendrovės), akcijų valdytojai, valdymo koordinavimo centro funkcijas atliekantis asmuo ir visos valstybės įmonių ir valstybės valdomų bendrovių valdyme dalyvaujančios valstybės institucijos, įstaigos, jeigu atskiros Aprašo nuostatos nenustato kitaip;

2.2. kai Apraše nurodyta, kad atskiros Aprašo nuostatos yra rekomendacinio pobūdžio, taikoma „laikykis arba paaiškink“ taisyklė, pagal kurią nukrypimas nuo rekomendacinio pobūdžio nuostatų galimas tik tuomet, kai tai objektyviai reikalinga, ir kiekvienas nukrypimas turi būti racionaliai pagrįstas ir paaiškintas atitinkamose valstybės įmonės ar valstybės valdomos bendrovės veiklos ataskaitose ar pranešimuose, rengiamuose vadovaujantis Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 1052 (Žin., 2010, Nr. 88-4637) (toliau – Skaidrumo gairės), ir kitų teisės aktų reikalavimais;

2.3. valstybės įmonių savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos ir valstybės valdomų bendrovių valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų valdytojai (toliau kartu – valstybei atstovaujančios institucijos), vadovaudamiesi Aprašo 12 punkte nurodytais tikslais ir remdamiesi tuo, kurioje grupėje yra konkreti valstybės įmonė arba valstybės valdoma bendrovė (toliau – valstybės valdoma įmonė), nustato konkrečius valstybės dalyvavimo kiekvienoje valstybės valdomoje įmonėje, kuri veikia tai valstybei atstovaujančiai institucijai pavestoje valdymo srityje, tikslus ir tos valstybės valdomos įmonės teisinės formos tinkamumą. Atlikdama šią funkciją, kiekviena valstybei atstovaujanti institucija, be kita ko, įvertina, kodėl valstybė ir toliau siekia dalyvauti toje valstybės valdomoje įmonėje, užuot ją privatizavusi, pertvarkiusi į kitos teisinės formos juridinį asmenį arba likvidavusi, ir iki 2012 m. rugsėjo 1 d. apie vertinimo rezultatus ir nustatytus tikslus praneša valdymo koordinavimo centrui. Jis apibendrintą informaciją kartu su savo rekomendacijomis teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei;

2.4. valstybės įmonėje Valstybės turto fonde atliekamos valstybei atstovaujančios institucijos funkcijos turi būti sutelktos tuose struktūriniuose padaliniuose, kurie neatlieka valdymo koordinavimo centro funkcijų.

3. Pavesti:

3.1. valstybės įmonei Valstybės turto fondui – nuo 2012 m. rugsėjo 1 d. atlikti valdymo koordinavimo centro funkcijas;

3.2. valstybei atstovaujančioms institucijoms, kitiems juridiniams asmenims, kuriems teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka valstybės valdomos bendrovės akcijos perduotos patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti jomis (toliau – akcijų valdytojas):

3.2.1. užtikrinti, kad iki 2012 m. rugsėjo 1 d. būtų įgyvendintos Aprašo X, XI ir XVI skyrių nuostatos, prireikus išrinkti naujus valstybės valdomos įmonės organus;

3.2.2. vadovaujantis Aprašo 12 punkte nurodytais tikslais, pagal tai, kokiai grupei priskirta valstybės valdoma įmonė, nustatyti konkrečius valstybės dalyvavimo kiekvienoje valstybės valdomoje įmonėje tikslus ir tos valstybės valdomos įmonės teisinės formos tinkamumą. Valstybei atstovaujanti institucija, be kita ko, turi įvertinti valstybės tolesnio dalyvavimo toje valstybės valdomoje įmonėje tikslingumą, užuot ją privatizavus, pertvarkius į kitos teisinės formos juridinį asmenį arba likvidavus. Apie vertinimo rezultatus ir nustatytus tikslus valstybei atstovaujančios institucijos iki 2012 m. rugsėjo 1 d. praneša valdymo koordinavimo centrui;

3.2.3. teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka atstovauti valstybei valstybės valdomose įmonėse, laikantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 8^1 straipsnyje išdėstytų principų ir vadovaujantis Skaidrumo gairėmis;

3.2.4. siekti, kad:

3.2.4.1. valstybės valdomos įmonės įgyvendintų Skaidrumo gairių nuostatas, reglamentuojančias informacijos atskleidimą, veiklos ataskaitos ir tarpinių veiklos ataskaitų turinį, apskaitos tvarkymą, tarpinių finansinių ataskaitų rinkinių rengimą, metinių finansinių ataskaitų rinkinių audito atlikimą, veiklos ataskaitų ir finansinių ataskaitų rinkinių pateikimą;

3.2.4.2. valstybės valdomos įmonės atitinkami organai įgyvendintų Aprašo nuostatas;

3.3. akcijų valdytojams – glaudžiai bendradarbiaujant su kitais bendrovės akcininkais siekti, o kai valstybei nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 1/2 visų balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, – užtikrinti, kad:

3.3.1. bendrovės siūlytų dukterinių bendrovių visuotiniuose akcininkų susirinkimuose apsvarstyti Aprašo nuostatas dėl valstybės valdomos įmonės tikslų nustatymo ir atlygio už veiklą valstybės valdomos įmonės kolegialiame organe *mutatis mutandis* taikymo dukterinėse bendrovėse ir paskesnių eilių dukterinėse bendrovėse, o patronuojančių bendrovių įgaliotiniai balsuotų dukterinių bendrovių visuotiniuose akcininkų susirinkimuose už šių nuostatų taikymą *mutatis mutandis*;

3.3.2. ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo šio nutarimo priėmimo visuotiniame akcininkų susirinkime būtų pritarta įgyvendinimui Aprašo nuostatų, reguliuojančių:

3.3.2.1. poveikio priemones, valstybės valdomai bendrovei nepasiekus nustatytų tikslų;

3.3.2.2. valstybės valdomos įmonės valdybos sudarymą;

3.3.2.3. valstybės valdomos įmonės valdybos kompetencijos nustatymą;

3.3.2.4. valstybės valdomos įmonės komercinio ir nekomercinio pobūdžio veiklos vykdymą;

3.3.2.5. valstybės valdomos įmonės įgyvendinamus valstybės tikslus;

3.3.2.6. valstybės valdomos įmonės veiklos tikslų, misijos ir vizijos nustatymą ir jų įgyvendinimo priežiūrą;

3.3.2.7. įpareigojimą valstybės valdomos įmonės atitinkamiems organams nustatyti ilgalaikius ir trumpalaikius finansinius ir nefinansinius tikslus ir prižiūrėti, kaip jie įgyvendinami;

3.3.2.8. valstybės valdomos įmonės vidaus kontrolės nustatymą;

3.3.2.9. valstybės valdomos įmonės atitinkamų komitetų sudarymą;

3.3.2.10. valstybės valdomos įmonės kolegialių organų veiklos vertinimą ir poreikių analizę;

3.3.2.11. valstybės valdomos įmonės vadovo, jo pavaduotojų, direktorių ir vyriausiųjų buhalterių darbo apmokėjimą;

3.3.2.12. atlygio už veiklą valstybės valdomos įmonės kolegialiame organe ir komitete nustatymą;

3.3.3. įgaliotinis balsuotų už šio nutarimo 3.3.2 punkte nurodytų Aprašo nuostatų įgyvendinimą bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime;

3.3.4. steigiamos valstybės valdomos įmonės įstatuose būtų įrašyta, kad ji:

3.3.4.1. laikosi Skaidrumo gairių nuostatų, reglamentuojančių informacijos atskleidimą, veiklos ataskaitos ir 6 mėnesių tarpinės veiklos ataskaitos turinį, apskaitos tvarkymą, tarpinių finansinių ataskaitų rinkinių rengimą, metinių finansinių ataskaitų rinkinių audito atlikimą, veiklos ataskaitų ir finansinių ataskaitų rinkinių pateikimą;

3.3.4.2. įgyvendina šio nutarimo 3.3.2 punktuose nurodytas nuostatas.

4. Nustatyti, kad valstybei tenkančios piniginės lėšos:

4.1. valstybės valdomų bendrovių, kurių valstybei priklausančias akcijas patikėjimo teise valdo Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba, likvidavimo atveju – pervedamos į Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą;

4.2. valstybės valdomų įmonių, nenurodytų šio nutarimo 4.1 punkte, – pervedamos į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą;

4.3. turtas, nenurodytas šio nutarimo 4.1 ir 4.2 punktuose, perduodamas valstybės įmonei Valstybės turto fondui, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymai ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai nenustato kitaip.

5. Įgalioti valstybės įmonę Valstybės turto fondą perimti valstybei tenkantį likviduotos valstybės valdomos įmonės turtą, nurodytą šio nutarimo 4.3 punkte.

MINISTRAS PIRMININKAS ANDRIUS KUBILIUS

ŪKIO MINISTRAS RIMANTAS ŽYLIUS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 665

VALSTYBĖS TURTINIŲ IR NETURTINIŲ TEISIŲ ĮGYVENDINIMO VALSTYBĖS VALDOMOSE ĮMONĖSE TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato visų valstybės valdomų įmonių valdyme dalyvaujančių valstybės institucijų, įstaigų ir įmonių, įskaitant ir valstybei atstovaujančias institucijas bei valdymo koordinavimo centrą, teises ir pareigas, susijusias su valstybės valdomų įmonių valdymu.

2. Apraše yra suformuluota bendra valstybės valdomų įmonių valdymo politika ir nustatyti vienodi visoms valstybei atstovaujančioms institucijoms pagrindiniai principai ir valstybės valdomų įmonių valdymo reikalavimai, siekiant veiksmingos valstybės valdomų įmonių veiklos.

II. SĄVOKOS

3. Apraše vartojamos sąvokos:

Akcijų valdytojas – valstybei nuosavybės teise priklausančių valstybės valdomų bendrovių akcijų suteikiamas turtines ir neturtines teises įgyvendinanti valstybės institucija, įstaiga, valstybės įmonė Valstybės turto fondas ar kitas juridinis asmuo, kuriam teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka šios akcijos yra perduotos patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti.

Įgaliotinis – fizinis asmuo, kuriam akcijų valdytojas duoda įgaliojimą dalyvauti valstybės valdomos bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime, balsuoti jame, siūlyti naujus darbotvarkės klausimus, sprendimų projektus, kelti kandidatūras į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo organo narius ir audito įmonę, kai tai leidžia valstybei priklausantis akcijų skaičius, taip pat rinkti informaciją ir atlikti kitus veiksmus, kuriuos leidžia Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2000, Nr. 64-1914; 2003, Nr. 123-5574), pasinaudojant valstybei priklausančių akcijų suteikiamomis neturtinėmis teisėmis ne visuotinio akcininkų susirinkimo metu.

Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo (Žin., 1994, Nr. 102-2049; 2004, Nr. 4-24) 4 straipsnio 3 dalyje.

Valdymo koordinavimo centras – Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu paskirtas juridinis asmuo ar institucija, stebinti ir analizuojanti valstybės politikos valstybės valdomose įmonėse įgyvendinimą.

Valstybei atstovaujanti institucija – įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija arba akcijų valdytojas.

Valstybės valdoma bendrovė – akcinė bendrovė arba uždaroji akcinė bendrovė, kurios akcijos ar dalis akcijų, suteikiančių daugiau kaip 1/2 visų balsų šios bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime, priklauso valstybei nuosavybės teise.

Valstybės valdoma įmonė – valstybės įmonė arba valstybės valdoma bendrovė.

4. Kitos apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos kituose įstatymuose ir teisės aktuose.

III. APRAŠO TAIKYMAS VALSTYBĖS VALDOMŲ BENDROVIŲ DUKTERINĖMS AKCINĖMS BENDROVĖMS IR UŽDAROSIOMS AKCINĖMS BENDROVĖMS

5. Akcijų valdytojai, įgyvendindami akcijų suteikiamas teises, privalo siekti, kad Aprašo 16, 19 punktų ir XIX skyriaus nuostatos *mutatis mutandis* būtų taikomos valstybės valdomų bendrovių dukterinėms akcinėms bendrovėms ir uždarosioms akcinėms bendrovėms, taip pat visoms kitoms su valstybės valdomomis bendrovėmis per paskesnių eilių dukterines bendroves susijusioms dukterinėms bendrovėms.

IV. VALDYMO KOORDINAVIMO CENTRAS

6. Valdymo koordinavimo centras atlieka šias funkcijas:

6.1. gauna, analizuoja ir apibendrina valstybės valdomų įmonių atskleidžiamą informaciją, įskaitant įmonės finansinių ataskaitų rinkinius, audito išvadas ir audito ataskaitas, valstybės valdomų bendrovių metinius ir tarpinius pranešimus, valstybės įmonių metines ir tarpines veiklos ataskaitas, taip pat veiksmus pateikiant finansinių ataskaitų rinkinius, metinius pranešimus, veiklos ataskaitas ir kitą informaciją atitinkamoms institucijoms ir viešai skelbia atitiktį Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 1052 (Žin., 2010, Nr. 88-4637) (toliau – Skaidrumo gairės), nuostatoms, teikia vertinimą ir apibendrinimą, savo išvadas ir pasiūlymus Lietuvos Respublikos Vyriausybei (toliau – Vyriausybė), prireikus – Ūkio ministerijai ir valstybei atstovaujančiai institucijai;

6.2. stebi ir analizuoja valstybės valdomų įmonių veiklos finansinius ir nefinansinius rodiklius, teikia pasiūlymus Vyriausybei ir valstybei atstovaujančiai institucijai dėl valstybės valdomos įmonės veiklos veiksmingumo didinimo;

6.3. rengia pasiūlymus Vyriausybei ir Ūkio ministerijai dėl valstybės valdomų įmonių valdymo politikos tobulinimo;

6.4. apibendrina valstybės valdomų įmonių valdymo praktiką, rengia ir teikia valstybei atstovaujančioms institucijoms metodines rekomendacijas dėl valstybės valdomų įmonių valdymo;

6.5. atlieka Aprašo taikymo monitoringą ir analizę, teikia su tuo susijusias rekomendacijas Vyriausybei;

6.6. techniškai aptarnauja valstybei atstovaujančias institucijas ir atrankos komitetą, šiems atliekant funkcijas, susijusias su kandidatų į valstybės valdomų įmonių organų narius atranka ir skyrimu;

6.7. valstybei atstovaujančios institucijos prašymu teikia savo nuomonę ar rekomendacijas dėl konkrečių valstybės valdomų įmonių valdymo klausimų;

6.8. valstybei atstovaujančios institucijos prašymu ją konsultuoja vertinant valstybės valdomų įmonių priežiūros ir valdymo organų narių ir vadovų veiklą;

6.9. valstybei atstovaujančios institucijos ar valstybės valdomos įmonės organo prašymu jį konsultuoja rengiant kolegialaus organo darbo reglamentą, vadovo pareiginius nuostatus, kitus su valstybės valdomos įmonės valdymo organizavimu susijusius dokumentus;

6.10. teikia nuomonę dėl valstybės turto investavimo tikslingumo;

6.11. atlieka kitas Apraše ir kituose teisės aktuose jam priskirtas funkcijas.

7. Valdymo koordinavimo centro prašymu valstybei atstovaujančios institucijos teikia informaciją, susijusią su Apraše nurodytomis valdymo koordinavimo centro atliekamomis funkcijomis.

8. Valdymo koordinavimo centro darbuotojai gali būti renkami ar skiriami į valstybės valdomų bendrovių kolegialius organus.

V. ŪKIO SEKTORIAUS ŠAKOS POLITIKOS FORMAVIMO IR JOS ĮGYVENDINIMO ORGANIZAVIMO, KOORDINAVIMO IR KONTROLIAVIMO FUNKCIJŲ ATSKYRIMAS NUO VALSTYBEI ATSTOVAUJANČIOS INSTITUCIJOS FUNKCIJŲ

9. Siekiant išvengti interesų konflikto valstybei atstovaujančiose institucijose, funkcijos, susijusios su atstovavimu valstybei valstybės valdomose įmonėse, turi būti sutelktos tuose padaliniuose, kurie nevykdo ūkio sektoriaus šakos politikos formavimo ar jos įgyvendinimo organizavimo, koordinavimo ir kontroliavimo funkcijų.

10. Rekomenduojama, kad valstybei atstovaujančios institucijos valstybės tarnautojas ar asmuo, dirbantis pagal darbo sutartį, dalyvaujantis atliekant tos ūkio sektoriaus šakos politikos formavimo ar jos įgyvendinimo organizavimo, koordinavimo ir kontroliavimo funkcijas, nebūtų skiriamas į toje ūkio sektoriaus šakoje veikiančios valstybės valdomos įmonės organus.

11. Valdymo koordinavimo centras stebi ir analizuoja, kaip valstybei atstovaujančios institucijos įgyvendina ūkio sektoriaus šakų politikos formavimo ir jos įgyvendinimo organizavimo, koordinavimo ir kontroliavimo funkcijų atskyrimą nuo atstovavimo valstybei funkcijų ir reguliariai teikia su tuo susijusią informaciją ir savo atliktą vertinimą Vyriausybei. Tuo tikslu valstybei atstovaujančios institucijos valdymo koordinavimo centro prašymu teikia jam su tuo susijusią informaciją ir duomenis.

VI. VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ ĮGYVENDINAMI VALSTYBĖS TIKSLAI

12. Valstybės valdomos įmonės pagal valstybės siekiamus tikslus priskiriamos 1A, 1B ir 2 grupėms, kaip nurodyta Aprašo 1 priede. Valstybė siekia valstybės valdomų įmonių:

12.1. priskirtų 1A grupei, verslo vertės augimo ir dividendų ar pelno įmokos pajamingumo;

12.2. priskirtų 1B grupei, verslo vertės augimo ir dividendų ar pelno įmokos pajamingumo, taip pat strateginių šalies interesų užtikrinimo: šalies ekonominio saugumo, strateginių projektų vykdymo, kokybiškos infrastruktūros ir kita;

12.3. priskirtų 2 grupei, valstybės socialinių ir politinių tikslų įgyvendinimo, taip pat pelningos veiklos. Šiai grupei priskirtos valstybės valdomos įmonės turėtų vykdyti nekomercinio pobūdžio veiklą, t. y. tokią veiklą, kurios nesiimtų vykdyti kiti pelno siekiantys ūkio subjektai arba tokią veiklą vykdytų už didesnę kainą, o komercinę veiklą vykdytų tik tuo atveju, jeigu tai netrukdytų siekti joms nustatytų valstybės socialinių ir politinių tikslų.

13. Prireikus atitinkama valstybei atstovaujanti institucija persvarsto konkrečius valstybės dalyvavimo valstybės valdomoje įmonėje tikslus ir tos valstybės valdomos įmonės teisinės formos tinkamumą, be kita ko, atsižvelgdama ir į bendrąją ūkio ir atitinkamo ūkio sektoriaus padėtį. Apie persvarstymo rezultatus valstybei atstovaujanti institucija raštu praneša valdymo koordinavimo centrui. Jis apibendrintą informaciją kartu su savo rekomendacijomis teikia Vyriausybei.

14. Valstybei atstovaujanti institucija ne rečiau kaip kas 3 metus persvarsto valstybės valdomų įmonių priskyrimo strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių grupei, nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių grupei ir ypatingą reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių grupei pagal Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymą (Žin., 2002, Nr. 103-4604; 2009, Nr. 93-3968) tikslingumą. Apie persvarstymo rezultatus valstybei atstovaujanti institucija raštu praneša valdymo koordinavimo centrui. Jis apibendrintą informaciją kartu su savo rekomendacijomis teikia Vyriausybei.

VII. VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ TIKSLAI

15. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija užtikrina, o akcijų valdytojas siekia, o tais atvejais, kai leidžia turimas balsų skaičius, – užtikrina, kad:

15.1. valstybės valdoma įmonė, pagal Aprašo 1 priedą priskirta 1A ar 1B grupei, siektų įmonės verslo vertės augimo ir užtikrintų tinkamą valstybės investuoto kapitalo grąžą;

15.2. valstybės valdoma įmonė, pagal Aprašo 1 priedą priskirta 2 grupei, siektų pelningos veiklos.

16. Valdymo koordinavimo centras kartą per 3 metus skaičiuoja kiekvienos 1A ar 1B grupei priskirtos valstybės valdomos įmonės nuosavo kapitalo kainą ir tikslinę kapitalo struktūrą, atsižvelgdamas į Aprašo 3 priede pateikiamas rekomendacijas, ir, suderinęs su atitinkama valstybei atstovaujančia institucija, teikia Vyriausybei tvirtinti. Įmonės sugebėjimas generuoti valstybės valdomos įmonės dalyviui jo laukiamą grąžą bus vertinamas lyginant Vyriausybės patvirtintą kapitalo kainą su metiniu įmonės nuosavo kapitalo grąžos rodikliu, kuris yra suprantamas kaip metinio grynojo pelno ir vidutinio metinio buhalterinio nuosavo kapitalo santykis.

17. Atsižvelgiant į įstatuose nustatytus valstybės valdomos įmonės veiklos tikslus, nustatoma valstybės valdomos įmonės misija ir vizija, strategija, taip pat finansiniai ir nefinansiniai ilgalaikiai (strateginiai) ir trumpalaikiai (taktiniai) tikslai.

18. Valstybės valdomos įmonės organai reguliariai analizuoja ir vertina, kaip valstybės valdoma įmonė įgyvendina jai nustatytus ilgalaikius ir trumpalaikius finansinius ir nefinansinius tikslus (toliau – ilgalaikiai ir trumpalaikiai tikslai).

VIII. VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ TIKSLŲ IR STRATEGIJOSNUSTATYMO TVARKA

19. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija užtikrina, o akcijų valdytojas siekia, o tais atvejais, kai tai leidžia turimas balsų skaičius, – užtikrina, kad:

19.1. valstybės valdomos įmonės organai pagal kompetenciją priimtų sprendimus, kuriais nustatytų atitinkamos valstybės valdomos įmonės strategiją, ilgalaikius ir trumpalaikius tikslus, o jeigu jiems įgyvendinti reikia papildomo finansavimo, – nurodytų tikslų įgyvendinimo finansavimo šaltinius (pavyzdžiui, valstybės valdomos įmonės veiklos pajamos, skolintas kapitalas, nuosavo kapitalo didinimas valstybės ir (ar) privačiomis lėšomis, subsidija, dotacija ar kiti);

19.2. valstybės valdomos įmonės strategija apimtų aplinkos, kurioje veikia valstybės valdoma įmonė, analizę, misiją, viziją, ilgalaikius (strateginius) tikslus, uždavinius ir išteklius, kurių reikia jiems pasiekti, taip pat veiklos planus;

19.3. atitinkamas valstybės valdomos įmonės organas pateiktų valstybės valdomos įmonės strategijos projektą valdymo koordinavimo centrui peržiūrėti ne vėliau kaip iki kiekvienų metų lapkričio 15 dienos. Valdymo koordinavimo centras per mėnesį pateikia rekomendacijas dėl valstybės valdomos įmonės strategijos projekto. Atitinkamas valstybės valdomos įmonės organas peržiūri ir įvertina valdymo koordinavimo centro rekomendacijas.

20. Patvirtinta valstybės valdomos įmonės strategija pateikiama valdymo koordinavimo centrui iki tų metų, kai jos patvirtinamos, sausio 15 dienos.

21. Vyriausybė patvirtina valstybės valdomų įmonių, kurių patvirtintos strategijos valstybei atstovaujančios institucijos teikimu pristatomos Vyriausybės pasitarime, sąrašą.

22. Valdymo koordinavimo centras kasmet apibendrina ilgalaikius ir trumpalaikius valstybės valdomų įmonių tikslus ir pasiektus konkrečius rodiklius, šią informaciją teikia metinėje ataskaitoje, skelbia savo interneto svetainėje, jeigu ją turi, jos pagrindu teikia valstybei atstovaujančioms institucijoms rekomendacijas dėl valstybės valdomų įmonių veiklos tobulinimo.

23. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija užtikrina, o akcijų valdytojas siekia, o tais atvejais, kai tai leidžia turimas balsų skaičius, – užtikrina, kad valstybės valdomos įmonės įstatuose nustatytus veiklos tikslus, taip pat misiją, viziją, ilgalaikius tikslus, jų įgyvendinimo finansavimo šaltinius, strategiją ir metinius veiklos planus ne rečiau kaip kartą per metus peržiūrėtų strategiją patvirtinę valstybės valdomos įmonės organai.

IX. STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA

24. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija užtikrina, o akcijų valdytojas siekia, o tais atvejais, kai tai leidžia turimas balsų skaičius, – užtikrina, kad atitinkami valstybės valdomos įmonės organai, pagal kompetenciją priėmę sprendimus dėl valstybės valdomos įmonės veiklos tikslų, misijos, vizijos, ilgalaikių tikslų ir jų įgyvendinimo finansavimo šaltinių nustatymo, patvirtinę valstybės valdomos įmonės strategiją ir metinius veiklos planus, reguliariai prižiūrėtų, kaip įgyvendinami jų priimti sprendimai, ir parengtų strategijos įgyvendinimo metines ataskaitas.

25. Valstybei atstovaujanti institucija užtikrina, kad valstybės valdoma įmonė strategijos įgyvendinimo metinę ataskaitą jai pateiktų iki kitų metų gegužės 15 dienos.

26. Valstybei atstovaujanti institucija pateikia valdymo koordinavimo centrui strategijos įgyvendinimo metinę ataskaitą per 3 darbo dienas nuo jos gavimo, tačiau ne vėliau kaip kitą darbo dieną po to, kai pasibaigia Aprašo 25 punkte nustatytas terminas, o jeigu ją pagal kompetenciją rengia pati valstybei atstovaujanti institucija, – nuo parengimo dienos.

27. Valdymo koordinavimo centras per 2 mėnesius nuo Aprašo 26 punkte nurodyto termino pabaigos parengia apibendrintą valstybės valdomų įmonių strategijų įgyvendinimo ataskaitą ir pateikia ją Vyriausybei.

28. Prireikus valdymo koordinavimo centras teikia atitinkamai valstybei atstovaujančiai institucijai rekomendacijas ir pasiūlymus dėl valstybės valdomos įmonės strategijos įgyvendinimo.

X. POVEIKIO PRIEMONĖS, NEPASIEKUS VALSTYBĖS VALDOMOS ĮMONĖS TIKSLŲ

29. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija užtikrina, o akcijų valdytojas siekia, o tais atvejais, kai tai leidžia turimas balsų skaičius, – užtikrina, kad, nepasiekus valstybės valdomos įmonės tikslų ar juos pasiekus tik iš dalies:

29.1. būtų svarstoma, ar valdymo organo narys ar nariai tinka eiti pareigas;

29.2. valstybės valdomos įmonės vadovui būtų nemokama atlygio kintamoji dalis arba ji būtų proporcingai mažinama;

29.3. valstybės valdomos bendrovės valdybos nariams būtų nemokama atlygio kintamoji dalis arba ji būtų proporcingai mažinama, jeigu ją mokėti numatyta su valdybos nariais sudarytose sutartyse ar atitinkamuose valstybės valdomos bendrovės organo sprendimuose.

XI. VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ VALDYBŲ FORMAVIMAS

30. Valstybės valdomos įmonės pagal metines pardavimo pajamas ir valdomo turto vertę priskiriamos I, II, III, IV arba V kategorijai (Aprašo 2 priedas). Konkrečios valstybės valdomos įmonės priskyrimas kategorijai nustatomas pagal paskutinių pasibaigusių finansinių metų metinių finansinių ataskaitų duomenis prieš pasibaigiant atitinkamos valdybos kadencijai, o tose valstybės valdomose įmonėse, kuriose nesudaromos valdybos, – ne rečiau kaip kas 3 metus.

31. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija užtikrina, o akcijų valdytojas siekia, o tais atvejais, kai tai leidžia turimas balsų skaičius, – užtikrina, kad valstybės valdomose įmonėse, priskirtose I–II kategorijoms, taip pat ir šioms kategorijoms nepriskirtose valstybės valdomose įmonėse, kurioms Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymas suteikia strateginę, svarbią arba ypatingą strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui, būtų suformuotos valdybos.

32. Valstybei atstovaujanti institucija sprendžia, ar tikslinga sudaryti valdybas valstybės valdomose įmonėse, nepriskirtose I–II kategorijoms, prireikus inicijuoja valdybų sudarymą.

XII. KOMITETAI

33. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija užtikrina, o akcijų valdytojas siekia, o tais atvejais, kai tai leidžia turimas balsų skaičius, – užtikrina, kad:

33.1. valstybės valdomoje bendrovėje, priskirtoje I ar II kategorijai, kurioje nesudaromas audito komitetas, numatytas Lietuvos Respublikos audito įstatyme (Žin., 1999, Nr. 59-1916; 2008, Nr. 82-3233), būtų sudarytas vidaus kontrolės komitetas, kuriam būtų pavedamos atlikti šios funkcijos: finansinių ataskaitų rengimo proceso vertinimas; valstybės valdomos bendrovės vidaus kontrolės, rizikos valdymo ir vidaus audito, jeigu jis įmonėje veikia, sistemų veiksmingumo vertinimas ir rekomendacijų dėl šių sistemų tobulinimo rengimas; audito atlikimo proceso stebėsena; kitų valdybos pavestų funkcijų atlikimas;

33.2. valstybės valdomoje įmonėje, priskirtoje I ar II kategorijai, būtų sudarytas atlygio komitetas, kuris rengtų pasiūlymus dėl valstybės valdomos įmonės vadovaujančių darbuotojų (vadovo, jo pavaduotojų ir vyriausiojo buhalterio) atlygio sistemų;

33.3. valstybės valdomų bendrovių vidaus kontrolės ir atlygio komitetų narių būtų ne mažiau kaip 3, jie atitiktų Aprašo 63 punkte nurodytus bendruosius atrankos kriterijus, nariais neturėtų būti tos valstybės valdomos įmonės vadovaujantys darbuotojai. Valstybės valdomos įmonės vidaus kontrolės, atlygio ir atrankos komitetai yra patariamieji valdybos organai. Bent vienas vidaus kontrolės komiteto narys turėtų būti nepriklausomas valdybos narys, turintis finansų srities kompetenciją;

33.4. vidaus kontrolės komitetas ir atlygio komitetas rengtų ir teiktų atitinkamo organo posėdžiams medžiagą jiems priskirtais klausimais;

33.5. pagal valstybės valdomos įmonės poreikius būtų sudaromi ir kiti komitetai.

34. Akcijų valdytojas siekia, o tais atvejais, kai tai leidžia turimas balsų skaičius, – užtikrina, kad valstybės valdomose bendrovėse būtų nustatyta veiksminga vidaus kontrolės sistema, kuri padėtų užtikrinti valstybės valdomos bendrovės veiklos teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą, rezultatyvumą ir skaidrumą, strategijos ir veiklos planų įgyvendinimą, turto apsaugą, informacijos ir ataskaitų patikimumą ir išsamumą, sutartinių ir kitų įsipareigojimų tretiesiems asmenims laikymąsi ir visų su tuo susijusių rizikos veiksnių valdymą. Akcijų valdytojas atitinkamai siekia arba užtikrina, kad vidaus kontrolės sistemai užtikrinti būtų *mutatis mutandis* vadovaujamasi vidaus kontrolei taikomais reikalavimais, nustatytais Lietuvos Respublikos vidaus audito ir vidaus kontrolės įstatyme (Žin., 2002, Nr. 123-5540).

XIII. ATRANKOS KOMITETAI

35. Atrankos komitetą sudaro ūkio ministras, finansų ministras ir akcijų valdytojo vadovas. Ministras ir akcijų valdytojo vadovas turi teisę paskirti į atrankos komitetą įgaliotinius.

36. Tais atvejais, kai Ūkio ministerija arba Finansų ministerija yra akcijų valdytoja, atitinkamą atrankos komitetą sudaro 2 atstovai.

37. Sudaroma tiek atrankos komitetų, kiek yra I–II kategorijoms priskirtų valstybės valdomų bendrovių akcijų valdytojų. Atrankos komiteto darbą inicijuoja akcijų valdytojas.

38. Prireikus valdymo koordinavimo centras užtikrina atrankos komitetų techninį ir organizacinį aptarnavimą.

XIV. VALSTYBĖS TURTINIŲ IR NETURTINIŲ TEISIŲ ĮGYVENDINIMAS VALSTYBĖS ĮMONĖSE

39. Valstybei atstovaujanti institucija paskiria valstybės tarnautoją ar darbuotoją, kuruojantį konkrečią valstybės valdomą įmonę.

40. Valstybės įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija turi reikalauti iš valstybės įmonės, kad jai būtų pateikta informacija, kurios reikia valstybės įmonės veiklos analizei ir sprendimams, susijusiems su įmonės savininko teisių ir pareigų įgyvendinimu, priimti. Aprašo nustatytais atvejais, taip pat ir prireikus įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija šią informaciją pateikia valdymo koordinavimo centrui.

41. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija praneša valdymo koordinavimo centrui apie reikšmingus įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos sprendimus.

42. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija užtikrina, kad valstybės įmonės:

42.1. laiku pervestų į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą pelno įmoką ir pinigines lėšas valstybės įmonės likvidavimo atveju;

42.2. įstatuose valdybai būtų priskirta kompetencija nustatyti įmonės veiklos rodiklius, jeigu valdyba yra formuojama.

XV. VALSTYBĖS KAIP AKCININKĖS TURTINIŲ IR NETURTINIŲ TEISIŲ ĮGYVENDINIMAS VALSTYBĖS VALDOMOSE BENDROVĖSE

43. Akcijų valdytojas, įgyvendindamas valstybės kaip akcininkės turtines ir neturtines teises, privalo reikalauti iš valstybės valdomos bendrovės pateikti jam informaciją, kurios reikia valstybės valdomos bendrovės veiklos analizei ir sprendimams, susijusiems su akcininko teisių ir pareigų įgyvendinimu, priimti. Aprašo nustatytais atvejais, taip pat ir prireikus akcijų valdytojas šią informaciją pateikia valdymo koordinavimo centrui.

44. Akcijų valdytojas su valstybės valdomos bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektais supažindina valdymo koordinavimo centrą. Valstybės valdomos bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo protokolo kopiją akcijų valdytojas pateikia valdymo koordinavimo centrui.

45. Akcijų valdytojas, įgyvendindamas akcininko neturtines teises:

45.1. reikalauja iš valstybės valdomos bendrovės, kad jam per Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 26 straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą registruotu laišku būtų pateiktas pranešimas apie visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą, išskyrus tuos atvejus, kai valstybė yra vienintelė valstybės valdomos bendrovės akcininkė;

45.2. reikalauja iš valstybės valdomos bendrovės, kad reorganizuojant ar vykdant atskyrimą visose po reorganizavimo ar atskyrimo veiksiančiose bendrovėse valstybė išlaikytų iki reorganizavimo ar atskyrimo turėtą balsų skaičių suteikiantį proporcingą akcijų kiekį, jeigu Vyriausybė nenusprendžia kitaip;

45.3. užtikrina, kad valstybės valdomos bendrovės įstatuose būtų nustatyta valdybos kompetencija priimti Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nurodytus sprendimus, jeigu atitinkamai investuojamo, perleidžiamo, nuomojamo (skaičiuojama atskirai kiekvienos rūšies sandorio) ilgalaikio turto balansinė vertė, įkeičiamo ar įkeičiamo hipoteka (skaičiuojama bendra sandorių suma) ilgalaikio turto

balansinė vertė, kitų asmenų prievolių, kurių įvykdymas laiduojamas ar garantuojamas, suma ar įsigyjamo ilgalaikio turto kaina didesnė kaip:

45.3.1. 10 tūkst. litų, kai valstybės valdomos bendrovės įstatinis kapitalas neviršija 200 tūkst. litų;

45.3.2. 1/20 valstybės valdomos bendrovės įstatinio kapitalo, kai valstybės valdomos bendrovės įstatinis kapitalas viršija 200 tūkst. litų, bet neviršija 200 mln. litų;

45.3.3. 10 mln. litų, kai valstybės valdomos bendrovės įstatinis kapitalas viršija 200 mln. litų;

45.4. kontroliuoja, kad dividendai ir kitos lėšos, skiriami valstybei kaip akcininkei, valstybės valdomos bendrovės likvidavimo, akcijų perleidimo ir kitais atvejais būtų laiku pervedami į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą.

46. Akcijų valdytojas duoda įgaliotiniui įgaliojimą atlikti teisinius veiksmus įgyvendinant valstybės kaip akcininkės neturtines teises valstybės valdomos bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime ir (ar) ne visuotiniame akcininkų susirinkime. Kai valstybė yra vienintelė valstybės valdomos bendrovės akcininkė, akcijų valdytojas priima rašytinius sprendimus, kurie prilyginami visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimams.

47. Įgaliojime įgyvendinti neturtines teises valstybės valdomos bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo metu rekomenduojama nurodyti:

47.1. įgaliojimo numerį;

47.2. valstybės valdomos bendrovės pavadinimą ir kodą;

47.3. valstybės valdomos bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo datą;

47.4. akcijų valdytojo valdomų akcijų skaičių, nominaliąją vertę, taip pat akcijų suteikiamų balsų skaičių ir jų dalį;

47.5. įgaliojimo galiojimo laiką;

47.6. kaip įgaliotinis turi balsuoti kiekvienu visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkės klausimu, taip pat dėl sprendimų projektų ir keliamų papildomų kandidatų į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo narius ar valstybės valdomos bendrovės vadovo pareigas, dėl audito įmonės, kuriuos likus mažiau kaip 15 dienų iki visuotinio akcininkų susirinkimo ar visuotinio akcininkų susirinkimo metu siūlys tokią teisę turintys asmenys. Prireikus įgaliojime taip pat nurodoma, kokius naujus sprendimų į darbotvarkę įtrauktais klausimais projektus, papildomus kandidatus į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo narius ar valstybės valdomos bendrovės vadovo pareigas arba audito įmonę turi siūlyti įgaliotinis susirinkimo metu ir už juos balsuoti;

47.7. kokias akcininko neturtines teises akcijų valdytojas įgalioja įgyvendinti.

48. Įgaliojimui įgyvendinti neturtines teises ne visuotinio akcininkų susirinkimo metu rekomenduojama taikyti Aprašo 47 punktą, išskyrus 47.3 ir 47.6 punktų nuostatas.

49. Įgaliotiniu gali būti:

49.1. karjeros valstybės tarnautojas, Lietuvos banko tarnautojas, darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, jeigu akcijų valdytoja yra valstybės institucija ar valstybės įstaiga;

49.2. valstybės įmonės Valstybės turto fondo darbuotojas, jeigu akcijų valdytojas yra valstybės įmonė Valstybės turto fondas;

49.3. Lietuvos banko tarnautojas, jeigu akcijų valdytojas yra Lietuvos bankas;

49.4. fizinis asmuo, jeigu akcijų valdytojas yra kitas juridinis asmuo, valstybei nuosavybės teise priklausančias akcijas valdantis patikėjimo teise.

50. Įgaliotiniu negali būti:

50.1. asmuo, kuriam neišnykęs teistumas už bet kokią nusikalstamą veiką;

50.2. asmuo, kuriam nuosavybės teise priklauso tos valstybės valdomos bendrovės ar su ja susijusios įmonės, kaip apibrėžta Aprašo 65 punkte, akcijos, suteikiančios daugiau kaip 5 procentus visų balsų, ir asmuo, kuris yra tokio akcininko atstovas;

50.3. asmuo, kurio įgaliojimas atstovauti valstybei ar savivaldybei per pastaruosius 5 metus panaikintas dėl netinkamo atstovavimo.

51. Įgaliojime įgaliotiniui neturi būti suteikta teisė perįgalioti kitą asmenį atlikti veiksmus, kuriuos jis įgaliotas atlikti.

52. Jeigu valstybės valdomos bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime numatoma svarstyti klausimą, susijusį su įstatinio kapitalo didinimu papildomais įnašais, ir, padidinus valstybės valdomos bendrovės, kurioje valstybei nuosavybės teise priklauso akcijos, įstatinį kapitalą, valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų teikiamų balsų dalis sumažėtų taip, kad valstybė neišlaikytų iki įstatinio kapitalo padidinimo turėtą balsų skaičių suteikiančio proporcingo akcijų kiekio, ir jeigu įstatymai nenustato kitaip, akcijų valdytojas duodamame įgaliojime nurodo balsuoti prieš įstatinio kapitalo didinimą. Reikalavimas duoti įgaliojimą balsuoti prieš įstatinio kapitalo didinimą netaikomas, kai valstybės valdomos bendrovės akcijos privatizuojamos valstybės kontrolės perdavimo būdu.

53. Tik vadovaudamasis Vyriausybės priimtais nutarimais dėl konkrečios valstybės valdomos bendrovės, akcijų valdytojas gali suteikti įgaliojimus balsuoti:

53.1. už valstybės valdomos bendrovės įstatinio kapitalo didinimą papildomais įnašais, kai valstybei nuosavybės teise priklauso akcijos, suteikiančios daugiau kaip 1/2 visų balsų;

53.2. dėl tokių darbotvarkės klausimų, jeigu akcijos suteikia ne mažiau kaip 2/3 visų balsų:

53.2.1. likviduoti valstybės valdomą bendrovę, jeigu jai neiškelta bankroto byla;

53.2.2. atšaukti valstybės valdomos bendrovės likvidavimą, jeigu sprendimą likviduoti valstybės valdomą bendrovę buvo priėmęs visuotinis akcininkų susirinkimas;

53.2.3. reorganizuoti valstybės valdomą bendrovę, nurodžius reorganizavimo būdą, ar atlikti atskyrimo procedūras tokios valstybės valdomos bendrovės atžvilgiu;

53.2.4. pertvarkyti valstybės valdomą bendrovę, nurodžius juridinio asmens, į kurį bus pertvarkoma valstybės valdoma bendrovė, teisinę formą.

54. Sprendimus dėl įgaliojimo balsuoti Aprašo 53 punkte nurodytais valstybės valdomos bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkės klausimais suteikimo turi teisę priimti pats akcijų valdytojas, jeigu bent 2 valstybės valdomos bendrovės rodikliai nesiekia tokių reikšmių:

54.1. įstatinis kapitalas – 500 tūkst. litų;

54.2. metų pardavimo grynosios pajamos – 500 tūkst. litų;

54.3. vidutinis metinis darbuotojų skaičius – 50.

55. Įgaliojime dėl balsavimo už kandidatus į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamą kolegialų organą akcijų valdytojas turi:

55.1. nurodyti akcijų valdytojo siūlomus kandidatus, jų eiliškumą ir kiek už kiekvieną jo siūlomą kandidatą skirti balsų;

55.2. nustatyti, kad, keliems kandidatams surinkus po lygiai balsų, balsuojant pakartotinai įgaliotinis visus balsus skirtų už tą akcijų valdytojo iškeltą kandidatą, kuris įgaliojime nurodytoje keliamų kandidatų eilėje yra pirmesnis, o už kitų akcininkų iškeltus kandidatus neskirtų nė vieno balso. Šių reikalavimų galima nesilaikyti, kai yra daugiau nei viena laisva organo nario vieta, į kurią renkami kandidatai, o kitaip išsidėstę akcijų valdytojo balsai neabejotinai lemtų didesnio kiekio akcijų valdytojo pasiūlytų įgaliojime nurodytų kandidatų išrinkimą.

56. Įgaliojime dėl balsavimo už visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo valstybės valdomos bendrovės vadovo kandidatūrą akcijų valdytojas turi pavesti įgaliotiniui balsuoti už akcijų valdytojo iškeltą kandidatą.

57. Kai numatoma rinkti visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo narius ir valstybei priklausančios akcijos suteikia teisę siūlyti papildomus kandidatus, akcijų valdytojo pasiūlytų kandidatų skaičiaus santykis su valstybės valdomos bendrovės įstatuose įrašytu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo narių skaičiumi neturi būti mažesnis už šių akcijų santykį su visomis valstybės valdomos bendrovės akcijomis.

XVI. VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ KOLEGIALIŲ ORGANŲ SUDĖTIS

58. Valstybei atstovaujančios institucijos keliami kandidatai į valstybės valdomos įmonės valdybos narius turi atitikti Apraše nustatytus bendruosius ir konkrečiuosius atrankos kriterijus, jeigu taip nustatė atrankos komitetas.

59. Valstybei atstovaujančios institucijos keliami kandidatai į valstybės valdomos bendrovės stebėtojų tarybų narius turi atitikti Apraše nustatytus bendruosius atrankos kriterijus.

60. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija užtikrina, o akcijų valdytojas siekia, o tais atvejais, kai tai leidžia turimas balsų skaičius, – užtikrina, kad:

60.1. valstybės valdomos bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo narių daugumą sudarytų asmenys, nedirbantys toje valstybės valdomoje bendrovėje;

60.2. valstybės valdomos įmonės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo ar savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos sudaromo kolegialaus organo nariu nebūtų renkamas valstybės tarnautojas, dėl kurio ar dėl kurio artimųjų giminaičių gali kilti viešųjų ir privačių interesų konfliktas;

60.3. valstybės valdomoje bendrovėje, priskirtoje I ar II kategorijai, ne mažiau kaip 1/3 valstybės valdomų bendrovių visuotinio akcininkų susirinkimo renkamų kolegialių organų narių atitiktų nepriklausomumo kriterijus, nustatytus Aprašo 64 punkte;

60.4. kiekvienos valstybės valdomos įmonės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo ar savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos sudaromo kolegialaus organo sudėtyje būtų asmenų, turinčių:

60.4.1. kompetenciją finansų (finansų valdymo, finansų analizės ar audito) srityje. Šią kompetenciją patvirtina darbo įmonės vyriausiuoju buhalteriu (finansininku), darbo finansų konsultavimo, buhalterinių paslaugų, audito srityse patirtis, aukštasis išsilavinimas finansų, apskaitos arba audito srityje ar kita pagal pobūdį panaši patirtis arba išsilavinimas;

60.4.2. kompetenciją strateginio planavimo ir valdymo srityje. Šią kompetenciją patvirtina darbo valdyboje, darbo juridinio asmens vadovu, darbo strateginio valdymo srityje patirtis ar kita pagal pobūdį panaši patirtis arba išsilavinimas;

60.4.3. ūkio šakos, kurioje veikia valstybės valdoma įmonė, žinių. Žinias apie ūkio šaką, kurioje veikia valstybės valdoma įmonė, patvirtina darbo atitinkamoje ūkio šakoje ar joje veikiančiame juridiniame asmenyje patirtis, taip pat aukštasis atitinkamos srities ir krypties išsilavinimas, susijęs su ūkio šakos sritimi.

Punkto pakeitimai:
Nr. 501, 2013-05-31, Žin., 2013, Nr. 62-3085 (2013-06-12), i. k. 1131100NUTA00000501

61. Rekomenduojama valstybės valdomų įmonių valdyboms nerinkti valdybos pirmininku valstybės valdomos įmonės vadovo, jeigu jis išrinktas valdybos nariu, išskyrus atvejus, kai valstybės valdomoje bendrovėje sudaroma stebėtojų taryba.

Punkto pakeitimai:
Nr. 501, 2013-05-31, Žin., 2013, Nr. 62-3085 (2013-06-12), i. k. 1131100NUTA00000501

XVII. KANDIDATŲ ATRANKOS KRITERIJAI

62. Kandidatų į valstybės valdomos įmonės kolegialių ir vienasmenių organų narius, kuriuos skiria ar kelia valstybei atstovaujanti institucija, bendrieji atrankos kriterijai:

62.1. aukštasis išsilavinimas;

62.2. teisės aktų nustatyta tvarka neatimta ir neapribota teisė eiti atitinkamas pareigas, į kurias keliamas kandidatas, ir atlikti toms pareigoms priskirtas funkcijas;

62.3. per pastaruosius 5 metus asmuo nėra atšauktas iš juridinio asmens organo dėl netinkamo pareigų vykdymo;

62.4. nėra aplinkybių, numatytų Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo (Žin., 1997, Nr. 67-1659; 2000, Nr. 18-431) penktajame skirsnyje, dėl kurių asmuo negali dirbti valstybės valdomos įmonės vadovu ar būti kolegialaus organo nariu;

62.5. nėra Aprašo 50.1 ir 50.3 punktuose nurodytų aplinkybių.

63. Konkrečiuosius atrankos kriterijus kiekvienam valstybės valdomos bendrovės, priskirtos I ar II kategorijai, kolegialaus organo ir vienasmenio organo nariui prireikus nustato atrankos komitetas, atsižvelgdamas į valstybės valdomos bendrovės kompetencijos poreikį. Rengiant konkrečiuosius atrankos kriterijus, be kita ko, atsižvelgiama į patvirtintus valstybės valdomos bendrovės strateginius tikslus.

64. Nustatant, ar valstybės valdomos įmonės organo narys yra nepriklausomas, taikomi šie nepriklausomumo kriterijai:

64.1. jis negali būti tos valstybės valdomos įmonės, į kurią keliamas kandidatas, ir susijusios įmonės vadovas ir paskutinius 5 metus neturi būti ėjęs tokių pareigų;

64.2. jis negali būti tos valstybės valdomos įmonės, į kurią keliamas kandidatas, ir susijusios įmonės darbuotojas ir paskutinius 3 metus neturi būti ėjęs tokių pareigų;

64.3. jis neturi gauti ir per paskutinius 3 metus neturi būti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš tos valstybės valdomos įmonės, į kurią keliamas kandidatas, ir susijusios įmonės, išskyrus užmokestį už kolegialaus organo nario pareigas;

64.4. jis neturi turėti daugiau kaip 5 procentus balsų suteikiančių akcijų, taip pat neturi atstovauti tokiam akcininkui;

64.5. jis negali turėti ir per praėjusius 3 metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su ta valstybės valdoma įmone, į kurią keliamas kandidatas, ir su susijusia įmone nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, vadovas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingų įmokų iš valstybės valdomos įmonės arba susijusios įmonės;

64.6. jis negali būti ir per paskutinius 3 metus neturi būti buvęs audito įmonės, kuri atlieka ar atliko tos valstybės valdomos įmonės, į kurią keliamas kandidatas, ir susijusios įmonės auditą, partneriu arba darbuotoju;

64.7. jis neturi būti ėjęs valstybės valdomos įmonės kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų;

64.8. jis neturi būti valstybės valdomos įmonės vadovo arba Aprašo 64.1–64.7 punktuose nurodytų asmenų artimas šeimos narys (artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai (įvaikiai) ir tėvai (įtėviai);

64.9. jis neturi būti valstybės tarnautojas arba valstybei atstovaujančios institucijos darbuotojas;

64.10. neturi būti kitų aplinkybių, dėl kurių yra arba gali kilti jo arba jo artimo šeimos nario (kaip jis apibrėžtas Aprašo 64.8 punkte) ir valstybės valdomos įmonės interesų konfliktas.

65. Su valstybės valdoma įmone susijusia įmone laikytina valstybės valdomos bendrovės patronuojanti bendrovė ir (ar) dukterinė bendrovė, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme.

66. Prireikus valdymo koordinavimo centras užtikrina technines ir administracines priemones atrankos procesui vykdyti.

XVIII. KANDIDATŲ ATRANKA

67. Akcijų valdytojas siekia, o tais atvejais, kai tai leidžia turimas balsų skaičius, – užtikrina, kad I–II kategorijoms priskirtose valstybės valdomose bendrovėse:

67.1. kartą per metus kiekvienos valstybės valdomos bendrovės kolegialus organas atliktų savo veiklos vertinimą ir poreikių analizę – nustatytų, kokios kompetencijos narių

reikia siekiant valstybės valdomos bendrovės tikslų. Rekomenduojama valstybės valdomos bendrovės kolegialiam organui vertinant savo veiklą ir analizuojant poreikius konsultuotis su valdymo koordinavimo centru;

67.2. veiklos vertinimas ir poreikių analizė būtų atliekami prieš pasibaigiant kolegialaus organo kadencijai, taip pat kasmet baigiantis finansiniams metams po to, kai valstybės valdomoje bendrovėje patvirtinamas kitų metų biudžetas, tačiau ne vėliau nei iki eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo;

67.3. apie veiklos vertinimo ir poreikių analizės rezultatus valdyba praneštų stebėtojų tarybai, jeigu ji sudaryta, ir valstybės valdomai bendrovei, o stebėtojų taryba ir valdyba, kai ją renka visuotinis akcininkų susirinkimas, praneštų valstybės valdomai bendrovei.

68. Akcijų valdytojas, naudodamasis savo kaip akcininko teisėmis į informaciją, gauna veiklos vertinimo ir poreikių analizės rezultatus ir pateikia juos valdymo koordinavimo centrui. Valdymo koordinavimo centras apibendrintą informaciją su rekomendacijomis perduoda atrankos komitetui.

69. Akcijų valdytojo keliami kandidatai į valstybės valdomos bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo organo narius parenkami taip:

69.1. akcijų valdytojas prireikus gali konsultuotis su valdymo koordinavimo centru, o valdymo koordinavimo centras tokiu atveju konsultuoja dėl kolegialaus organo bei jo narių veiklos vertinimo ir (ar) to organo narių keitimo arba naujų narių rinkimo ar skyrimo;

69.2. siekiant užtikrinti valstybės valdomos bendrovės ir jos valdybos veiklos tęstinumą, rekomenduojama vienu metu keisti ne daugiau kaip 1/2 valdybos narių, taip pat vienu metu nekeisti valstybės valdomos bendrovės vadovo ir valdybos pirmininko (kai jie yra skirtingi asmenys);

69.3. atrankos komitetas prireikus nustato konkrečiuosius atrankos kriterijus kiekvienai valstybės valdomos bendrovės organo nario pozicijai, atsižvelgdamas į valstybės valdomos bendrovės kompetencijos poreikį, strategiją, atitinkamos ūkio šakos rinkos situaciją;

69.4. prireikus kandidatų į kolegialaus organo narius, atitinkančių tiek bendruosius, tiek konkrečiuosius kriterijus, paiešką atlieka valdymo koordinavimo centras;

69.5. atrankos komitetas priima sprendimą, kuriuo asmenis rekomenduoja kelti kandidatais į atitinkamos valstybės valdomos bendrovės organo narius;

69.6. jeigu atrankos komitete akcijų valdytojo vadovas balsuoja kitaip nei kiti atrankos komiteto nariai, taip pat tuo atveju, kai atrankos komitetas nepriima sprendimo, sprendimą dėl asmenų, rekomenduojamų akcijų valdytojui kelti kandidatais, priima Vyriausybė. Šiuo atveju valdymo koordinavimo centras parengia ir perduoda su kandidatais ir svarstymu bei balsavimu atrankos komitete susijusią medžiagą Vyriausybei;

69.7. atrankos komiteto ar Vyriausybės sprendimas, kuriuo asmenys rekomenduojami kelti kandidatais, teikiamas atitinkamam akcijų valdytojui;

69.8. akcijų valdytojas išduoda įgaliojimą kelti atrankos komiteto ar Vyriausybės sprendime nurodytus kandidatus valstybės valdomos bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime ir balsuoti už juos, o kai valstybė valdo visus balsus suteikiančias valstybės valdomos bendrovės akcijas, – priima vienintelio akcininko sprendimą skirti atrankos komiteto ar Vyriausybės sprendime nurodytus kandidatus atitinkamo organo nariais.

XIX. VALSTYBĖS VALDOMOS ĮMONĖS STEBĖTOJŲ TARYBOS, VALDYBOS IR VADOVAUJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATLYGIS

70. Valstybės valdomų įmonių vadovaujantiems darbuotojams darbo užmokestis nustatomas Vyriausybės nustatyta tvarka.

71. Akcijų valdytojas inicijuoja visų valstybės valdomų bendrovių visuotiniuose akcininkų susirinkimuose klausimo dėl stebėtojų tarybos ar valdybos narių, kurie nėra valstybės tarnautojai ar valstybei atstovaujančios institucijos darbuotojai, atlygio už jų veiklą stebėtojų taryboje ar valdyboje vietoj tantjemų arba kartu su tantjemomis svarstymą.

72. Rekomenduojama, kad valstybės valdomos bendrovės stebėtojų tarybos ar valdybos nario atlygis būtų fiksuotas, t. y. neturėtų kintamosios dalies, ir neviršytų 1/4 dalies valstybės valdomos bendrovės vadovui nustatyto viso atlygio, o stebėtojų tarybos ar valdybos pirmininkui – 1/3 dalies tokio atlygio dydžio.

73. Jeigu būtų nuspręsta valstybės valdomos bendrovės stebėtojų tarybos ar valdybos nariams mokėti tantjemas, rekomenduojama iš anksto, kiekvieno nario kadencijos pradžioje, nustatyti aiškius tikslus ir kriterijus, pagal kuriuos būtų nustatoma, ar tantjemos turės būti išmokėtos, taip pat kad jų dydis neviršytų Aprašo 72 punkte nurodytos fiksuoto atlygio dalies dydžio.

74. Jeigu valstybės valdomos bendrovės stebėtojų tarybos ar valdybos nariui nustatomas atlygis už jo veiklą atitinkamai stebėtojų taryboje ar valdyboje, rekomenduojama, kad toks atlygis būtų proporcingai mažinamas arba visai nemokamas, jeigu stebėtojų tarybos ar valdybos narys nedalyvauja atitinkamai stebėtojų tarybos ar valdybos posėdžiuose, nepareiškia nuomonės darbotvarkės klausimais ir nebalsuoja dėl jų.

XX. APRAŠO TAIKYMO MONITORINGAS

75. Valdymo koordinavimo centras nuolat stebi ir vertina, kaip vykdomos Aprašo nuostatos, ir teikia su tuo susijusią informaciją ir savo atliktą vertinimą Vyriausybei.

_____

Valstybės turtinių ir neturtinių teisių
įgyvendinimo valstybės valdomose
įmonėse tvarkos aprašo
1 priedas

VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ PRISKYRIMAS GRUPĖMS PAGAL NUSTATYTUS TIKSLUS

Eil. Nr.	Įmonės pavadinimas	Sektorius	Valstybei atstovaujanti institucija	Įmonių grupė
1.	akcinė bendrovė „Autoūkis“	transportas	valstybės įmonė Valstybės turto fondas	1A
2.	akcinė bendrovė „Detonas“	kita	Susisiekimo ministerija	1B
3.	akcinė bendrovė „Lietuvos veislininkystė“	kita	Žemės ūkio ministerija	1A
4.	akcinė bendrovė „Mintis“	kita	Švietimo ir mokslo ministerija	1A
5.	akcinė bendrovė „Problematika“	kita	Susisiekimo ministerija	1A
6.	akcinė bendrovė Giraitės ginkluotės gamykla	kita	Ūkio ministerija	1A
7.	akcinė bendrovė Informacinio verslo paslaugų įmonė	kita	Lietuvos statistikos departamentas	1A
8.	akcinė bendrovė Lietuvos jūrų laivininkystė	transportas	Susisiekimo ministerija	1A
9.	uždaroji akcinė bendrovė „Eismo sauga“	transportas	valstybės įmonė Valstybės turto fondas	1A
10.	uždaroji akcinė bendrovė „Baldžio šilas“	kita	Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	1A
11.	uždaroji akcinė bendrovė „Geoterma“	energetika	valstybės įmonė Valstybės turto fondas	1A
12.	uždaroji akcinė bendrovė „Palangos žvorūnė“	kita	Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	1A
13.	uždaroji akcinė bendrovė „Panevėžio veislininkystė“	kita	Žemės ūkio ministerija	1A
14.	uždaroji akcinė bendrovė „Projektų ekspertizė“	kita	Aplinkos ministerija	1A
15.	uždaroji akcinė bendrovė „Senevita“	kita	Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos	1A

Eil. Nr.	Įmonės pavadinimas	Sektorius	Valstybei atstovaujanti institucija	Įmonių grupė
			ir darbo ministerijos	
16.	uždaroji akcinė bendrovė „Šeduvos avininkystė“	kita	Žemės ūkio ministerija	1A
17.	uždaroji akcinė bendrovė „Šilutės polderiai“	kita	Žemės ūkio ministerija	1A
18.	uždaroji akcinė bendrovė „Šilutės veislininkystė“	kita	Žemės ūkio ministerija	1A
19.	uždaroji akcinė bendrovė „Toksika“	kita	Ūkio ministerija	1A
20.	uždaroji akcinė bendrovė „Valstybinė projektų ir sąmatų ekspertizė“	kita	Žemės ūkio ministerija	1A
21.	uždaroji akcinė bendrovė „Visagino energetikos remontas“	energetika	Energetikos ministerija	1A
22.	uždaroji akcinė bendrovė Aerogeodezijos institutas	kita	Žemės ūkio ministerija	1A
23.	uždaroji akcinė bendrovė Dotnuvos eksperimentinis ūkis	kita	Žemės ūkio ministerija	1A
24.	uždaroji akcinė bendrovė Klaipėdos žuvininkystės produktų aukcionas	kita	Žemės ūkio ministerija	1A
25.	uždaroji akcinė bendrovė Lietuvos parodų ir kongresų centras „LITEXPO“	kita	Ūkio ministerija	1A
26.	uždaroji akcinė bendrovė Respublikinė mokomoji sportinė bazė	kita	Kūno kultūros ir sporto departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės	1A
27.	uždaroji akcinė bendrovė sanatorija „Pušyno kelias“	kita	Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	1A
28.	uždaroji akcinė bendrovė Universiteto vaistinė	kita	Sveikatos apsaugos ministerija	1A
29.	uždaroji akcinė bendrovė Upytės eksperimentinis ūkis	kita	Žemės ūkio ministerija	1A
30.	uždaroji akcinė bendrovė Vilniaus veterinarijos klinikinė ligoninė	kita	Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba	1A
31.	uždaroji akcinė bendrovė žurnalas „Sveikata“	kita	Vilniaus teritorinė ligonių kasa	1A
32.	valstybės įmonė „Pajūrio	kita	Ūkio ministerija	1A

Eil. Nr.	Įmonės pavadinimas	Sektorius	Valstybei atstovaujanti institucija	Įmonių grupė
	vėtrungė“			
33.	valstybės įmonė „Visagino energija“	energetika	Ūkio ministerija	1A
34.	valstybės įmonė „Visagino statybininkai“	kita	Ūkio ministerija	1A
35.	valstybės įmonė poilsio namai „Baltija“	kita	Ūkio ministerija	1A
36.	valstybės įmonė Transporto ir kelių tyrimo institutas	transportas	Susisiekimo ministerija	2
37.	akcinė bendrovė „Jonavos grūdai“	kita	Žemės ūkio ministerija	1B
38.	akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“	energetika	Energetikos ministerija	1B
39.	akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“	transportas	Susisiekimo ministerija	1B
40.	akcinė bendrovė Klaipėdos metrologijos centras	kita	Valstybinė metrologijos tarnyba	1B
41.	akcinė bendrovė Lietuvos paštas	transportas	Susisiekimo ministerija	1B
42.	akcinė bendrovė Lietuvos radijo ir televizijos centras	kita	Susisiekimo ministerija	1B
43.	akcinė bendrovė Smiltynės perkėla	transportas	Susisiekimo ministerija	1B
44.	akcinė bendrovė Šiaulių metrologijos centras	kita	Valstybinė metrologijos tarnyba	1B
45.	akcinė bendrovė Vilniaus metrologijos centras	kita	Valstybinė metrologijos tarnyba	1B
46.	uždaroji akcinė bendrovė „Būsto paskolų draudimas“	kita	Finansų ministerija	1B
47.	uždaroji akcinė bendrovė „Visagino atominė elektrinė“	energetika	Energetikos ministerija	1B
48.	uždaroji akcinė bendrovė Lietuvos monetų kalykla	kita	Lietuvos bankas	1B
49.	uždaroji akcinė bendrovė Nemuno žirgynas	kita	Žemės ūkio ministerija	1A
50.	uždaroji akcinė bendrovė Sartų žirgynas	kita	Žemės ūkio ministerija	1A
51.	uždaroji akcinė bendrovė Vilniaus žirgynas	kita	Žemės ūkio ministerija	1A
52.	uždaroji akcinė bendrovė Žemės ūkio paskolų garantijų fondas	kita	Žemės ūkio ministerija	1B
53.	valstybės įmonė „Infostruktūra“	kita	Vidaus reikalų ministerija	1B
54.	valstybės įmonė „Kauno aerouostas“	transportas	Susisiekimo ministerija	1B
55.	valstybės įmonė „Pieno tyrimai“	kita	Žemės ūkio ministerija	1B

Eil. Nr.	Įmonės pavadinimas	Sektorius	Valstybei atstovaujanti institucija	Įmonių grupė
56.	valstybės įmonė Alytaus miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
57.	valstybės įmonė Anykščių miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
58.	valstybės įmonė Biržų miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
59.	valstybės įmonė Druskininkų miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
60.	valstybės įmonė Dubravos eksperimentinė-mokomoji miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
61.	valstybės įmonė Ignalinos miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
62.	valstybės įmonė Jonavos miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
63.	valstybės įmonė Joniškio miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
64.	valstybės įmonė Jurbarko miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
65.	valstybės įmonė Kaišiadorių miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
66.	valstybės įmonė Kauno metrologijos centras	kita	Valstybinė metrologijos tarnyba	1B
67.	valstybės įmonė Kauno miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
68.	valstybės įmonė Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos	1B

Eil. Nr.	Įmonės pavadinimas	Sektorius	Valstybei atstovaujanti institucija	Įmonių grupė
			ministerijos	
69.	valstybės įmonė Kėdainių miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
70.	valstybės įmonė Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija	transportas	Susisiekimo ministerija	1B
71.	valstybės įmonė Kretingos miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
72.	valstybės įmonė Kupiškio miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
73.	valstybės įmonė Kuršėnų miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
74.	valstybės įmonė Marijampolės miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
75.	valstybės įmonė Mažeikių miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
76.	valstybės įmonė Nemenčinės miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
77.	valstybės įmonė Pakruojo miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
78.	valstybės įmonė Panevėžio metrologijos centras	kita	Valstybinė metrologijos tarnyba	1B
79.	valstybės įmonė Panevėžio miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
80.	valstybės įmonė prie Alytaus pataisos namų	kita	Kalėjimų departamentas prie Teisingumo ministerijos	1B
81.	valstybės įmonė prie Marijampolės pataisos namų	kita	Kalėjimų departamentas prie	1B

Eil. Nr.	Įmonės pavadinimas	Sektorius	Valstybei atstovaujanti institucija	Įmonių grupė
			Teisingumo ministerijos	
82.	valstybės įmonė prie Pravieniškių 1-ųjų pataisos namų	kita	Kalėjimų departamentas prie Teisingumo ministerijos	1B
83.	valstybės įmonė Prienų miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
84.	valstybės įmonė Radviliškio miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
85.	valstybės įmonė Raseinių miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
86.	valstybės įmonė Rietavo miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
87.	valstybės įmonė Rokiškio miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
88.	valstybės įmonė Šakių miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
89.	valstybės įmonė Šalčininkų miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
90.	valstybės įmonė Šiaulių miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
91.	valstybės įmonė Šilutės miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
92.	valstybės įmonė Švenčionėlių miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
93.	valstybės įmonė Tarptautinis Palangos oro uostas	transportas	Susisiekimo ministerija	1B
94.	valstybės įmonė Tarptautinis	transportas	Susisiekimo	1B

Eil. Nr.	Įmonės pavadinimas	Sektorius	Valstybei atstovaujanti institucija	Įmonių grupė
	Vilniaus oro uostas		ministerija	
95.	valstybės įmonė Tauragės miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
96.	valstybės įmonė Telšių miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
97.	valstybės įmonė Tytuvėnų miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
98.	valstybės įmonė Trakų miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
99.	valstybės įmonė Ukmergės miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
100.	valstybės įmonė Utenos miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
101.	valstybės įmonė Valkininkų miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
102.	valstybės įmonė Valstybės žemės fondas	kita	Žemės ūkio ministerija	1B
103.	valstybės įmonė Varėnos miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
104.	valstybės įmonė Veisiejų miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
105.	valstybės įmonė Vilniaus miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
106.	valstybės įmonė Zarasų miškų urėdija	miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos	1B
107.	akcinė bendrovė „Geležinkelio apsaugos	kita	Susisiekimo ministerija	2

Eil. Nr.	Įmonės pavadinimas	Sektorius	Valstybei atstovaujanti institucija	Įmonių grupė
	želdiniai“			
108.	uždaroji akcinė bendrovė „Gyvulių produktyvumo kontrolė“	kita	Žemės ūkio ministerija	1A
109.	uždaroji akcinė bendrovė „Investicijų ir verslo garantijos“	kita	Ūkio ministerija	2
110.	uždaroji akcinė bendrovė „Lietuvos kinas“	kita	Kultūros ministerija	2
111.	uždaroji akcinė bendrovė Kauno Naujamiesčio darbo rinkos mokymo centras	kita	valstybės įmonė Valstybės turto fondas	2
112.	uždaroji akcinė bendrovė Kauno Petrašiūnų darbo rinkos mokymo centras	kita	Švietimo ir mokslo ministerija	2
113.	uždaroji akcinė bendrovė Lietuvos tyrimų centras	kita	Švietimo ir mokslo ministerija (70,51 procento), Ūkio ministerija (29,49 procento)	2
114.	uždaroji akcinė bendrovė Sportininkų testavimo ir reabilitacijos centras	kita	Kūno kultūros ir sporto departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės	2
115.	valstybės įmonė „Alytaus regiono keliai“	transportas	Susisiekimo ministerija	2
116.	valstybės įmonė „Automagistralė“	transportas	Susisiekimo ministerija	2
117.	valstybės įmonė „Indėlių ir investicijų draudimas“	kita	Finansų ministerija	2
118.	valstybės įmonė „Kauno regiono keliai“	transportas	Susisiekimo ministerija	2
119.	valstybės įmonė „Klaipėdos regiono keliai“	transportas	Susisiekimo ministerija	2
120.	valstybės įmonė „Lietuvos paminklai“	kita	Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos	2
121.	valstybės įmonė „Lietuvos prabavimo rūmai“	kita	Finansų ministerija	2
122.	valstybės įmonė „Marijampolės regiono keliai“	transportas	Susisiekimo ministerija	2
123.	valstybės įmonė „Oro navigacija“	transportas	Susisiekimo ministerija	2
124.	valstybės įmonė „Panevėžio	transportas	Susisiekimo	2

Eil. Nr.	Įmonės pavadinimas	Sektorius	Valstybei atstovaujanti institucija	Įmonių grupė
	regiono keliai“		ministerija	
125.	valstybės įmonė „Regitra“	kita	Vidaus reikalų ministerija	2
126.	valstybės įmonė „Šiaulių regiono keliai“	transportas	Susisiekimo ministerija	2
127.	valstybės įmonė „Tauragės regiono keliai“	transportas	Susisiekimo ministerija	2
128.	valstybės įmonė „Telšių regiono keliai“	transportas	Susisiekimo ministerija	2
129.	valstybės įmonė „Utenos regiono keliai“	transportas	Susisiekimo ministerija	2
130.	valstybės įmonė „Vilniaus regiono keliai“	transportas	Susisiekimo ministerija	2
131.	valstybės įmonė Distancinių tyrimų ir geoinformatikos centras „Gis-centras“	kita	Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos	2
132.	valstybės įmonė Energetikos agentūra	energetika	Energetikos ministerija	2
133.	valstybės įmonė Ignalinos atominė elektrinė	energetika	Energetikos ministerija	2
134.	valstybės įmonė Lietuvos naftos produktų agentūra	kita	Energetikos ministerija	2
135.	valstybės įmonė Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra	kita	Žemės ūkio ministerija	2
136.	valstybės įmonė Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūra	energetika	Energetikos ministerija	2
137.	valstybės įmonė Registrų centras	kita	Teisingumo ministerija	2
138.	valstybės įmonė Seimo leidykla „Valstybės žinios“	kita	Seimo kanceliarija	2
139.	valstybės įmonė Statybos produkcijos sertifikavimo centras	kita	Aplinkos ministerija	1B
140.	valstybės įmonė Turto bankas	kita	Finansų ministerija	2
141.	valstybės įmonė Valstybės turto fondas	kita	Lietuvos Respublikos Vyriausybė	2
142.	valstybės įmonė Valstybinis miškotvarkos institutas	miškininkystė	Aplinkos ministerija	1A
143.	valstybės įmonė Vidaus vandens kelių direkcija	transportas	Susisiekimo ministerija	2
144.	valstybės įmonė Vilniaus pilių direkcija	kita	Kultūros ministerija	2
145.	valstybės įmonė Žemės ūkio	kita	Žemės ūkio	2

Eil. Nr.	Įmonės pavadinimas	Sektorius	Valstybei atstovaujanti institucija	Įmonių grupė
	informacijos ir kaimo verslo centras		ministerija	

_____

Valstybės turtinių ir neturtinių teisių
įgyvendinimo valstybės valdomose
įmonėse tvarkos aprašo
2 priedas

ĮMONIŲ KATEGORIJOS

Turtas, mln. litų	Pardavimo pajamos (per paskutinius finansinius metus), mln. litų					
	iki 10	nuo 10 iki 20	nuo 20 iki 50	nuo 50 iki 100	nuo 100 iki 200	200 ir daugiau
iki 10	V	V	IV	IV	III	III
nuo 10 iki 20	V	IV	IV	III	III	II
nuo 20 iki 50	IV	IV	III	III	II	II
nuo 50 iki 100	IV	III	III	II	II	I
nuo 100 iki 200	III	III	II	II	I	I
200 ir daugiau	III	II	II	I	I	I

_____

Valstybės turtinių ir neturtinių teisių
įgyvendinimo valstybės valdomose
įmonėse tvarkos aprašo
3 priedas

VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ NUOSAVO KAPITALO KAINOS IR OPTIMALIOS KAPITALO STRUKTŪROS SKAIČIAVIMO APRAŠAS

1. Valstybės valdomų įmonių nuosavo kapitalo kainos ir optimalios kapitalo struktūros skaičiavimo aprašas (toliau – Aprašas) reguliuoja bendruosius pelningumo tikslų nustatymo principus, pateikia nuosavo kapitalo kainos apskaičiavimo formulę ir nustato, kaip analizuojama kapitalo kaina.

2. Valstybės valdomų įmonių nuosavo kapitalo kaina ir optimali kapitalo struktūra skaičiuojama atsižvelgiant į Apraše pateiktas rekomendacijas ir Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų nuostatas.

3. Bendrieji pelningumo tikslų nustatymo, atsižvelgiant į veiklos ir finansinę riziką, principai yra šie:

3.1. kuo didesnė įmonės veiklos ir finansinė rizika, tuo didesnė nuosavo kapitalo kaina, t. y. reikalaujama minimalaus pelningumo;

3.2. kuo didesnė verslo rizika, tuo didesnė nuosavo kapitalo dalis įmonės kapitalo struktūroje.

4. Nuosavo kapitalo kaina parodo akcininko lūkesčius ir apima mokamus dividendus (kaip investuoto kapitalo grąžą) ir kapitalo vertės kitimą. Ūkio ministerija, kaip koordinuojanti institucija įgyvendinant valstybės valdomų įmonių valdymą, nuosavo kapitalo grąžai skaičiuoti naudoja finansinėje analizėje įprastai taikomą kapitalo aktyvų įkainojimo modelį (toliau – CAPM). Nuosavo kapitalo kainos apskaičiavimo pagal CAPM formulė yra $k_i = r_f + \beta i*(r_m - r_f)$, kur:

k_i – įmonės nuosavo kapitalo kaina, t. y. tikėtina grąža iš alternatyvios investicijos į įmonę, turinčią tokį pat rizikos profilį;

r_f – nerizikingos investicijos palūkanų norma. Siekiant išlaikyti nuoseklumą ir kapitalo grąžą vertinti atsižvelgiant į strateginio veiklos planavimo trukmę, siūloma skaičiavimams naudoti vertinimo metu galiojantį Lietuvos Respublikos išleistų vertybinių popierių, denominuotų litais, kurių trukmė iki išpirkimo sutampa su laikotarpiu, už kurį matuojama kapitalo grąža, pajamingumą;

β i – įmonės *i* beta. Tai yra sisteminės rizikos koeficientas, kuris parodo kovariacijos laipsnį tarp įmonės *i* ir rinkos portfelio grąžos. Įmonėms, kurių akcijomis prekiaujama vertybinių popierių biržoje, β i apskaičiuojama pagal jų akcijos kainos svyravimus, palyginti su biržos, kurioje prekiaujama šios įmonės vertybiniais popieriais, indekso svyravimais. Lietuvos valstybės valdomų įmonių betoms nustatyti naudojamas OMX Vilnius indeksas (OMXV). Įmonių, kurių akcijomis neprekiaujama vertybinių popierių biržoje, sisteminės rizikos koeficientas apskaičiuojamas pagal panašių įmonių sisteminę riziką, atitinkamai patikslinant apskaičiuotą reikalaujamą įmonės *i* kapitalo grąžą pagal įmonės ir įsiskolinimo rodiklį. Apskaičiuota įmonės beta vertė, siekiant panaikinti dėl laiko intervalo ir indekso pasirinkimo būdingus tendencingumus, remiantis plačiai taikoma metodika, tikslinama pagal formulę $(1/3) + \beta i(2/3)$;

r_m – metinė rinkos portfelio grąža (metinis OMXV indekso pokytis);

$r_m - r_f$ – rinkos rizikos premija.

5. Nustačius nuosavo kapitalo kainą, turi būti apskaičiuojama vidutinė svertinė įmonės kapitalo kaina, atsižvelgiant į nuosavo ir skolinto kapitalo santykį ir skolinto kapitalo kainą.

6. Skolinto kapitalo kaina skaičiuojama kaip vertinimo metu naujos paskolos palūkanų dydis.

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas
Nr. 501, 2013-05-31, Žin., 2013, Nr. 62-3085 (2013-06-12), i. k. 1131100NUTA00000501
Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 665 "Dėl Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo